

การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาแลกเปลี่ยน
ชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Learning Thai Culture from the Curriculum of Thai
Communication as a Second Language of Exchange Chinese
Students in Huachiew Chalermprakiet University

Fan Chunxia, พัชรินทร์ บุรณะกร

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

E-mail: patcharintara@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน จำนวน 31 คนผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้จัดการเรียนการสอนรายวิชาวัฒนธรรมไทยโดยใช้วิธีการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสนใจ ได้ความรู้ความเข้าใจภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง และนำผลการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น เกิดความสนใจการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วยตนเอง ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียนสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนไทยและทำงานที่ประเทศไทย นอกจากนี้ นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้ประชาชนของทั้งสองประเทศทำให้ประชาชนทั้งสองประเทศเข้าใจกันอย่างดี พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างแน่นแฟ้นและยาวนาน

คำสำคัญ : การเรียนรู้ วัฒนธรรมไทย นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน

Abstract

This research aimed at exploring opinions of Chinese exchange students' learning of Thai culture from the curriculum of Thai communication as a second language in Huachiew Chalermprakiet University. Documents are gathered by interviewing 31 Chinese students. It was found in this study that courses focused

on Thai culture study arranged for the degree of master of arts programme in Thai language as a second language in *Huachiew Chalermprakiet University*. The programme is well-prepared so that can be served students' demands. These led to evidently learning and intention of studying for Chinese students. Thus, the exchange students experienced that the knowledge on Thai culture can help them improve their Thai language skills and understandings about Thai culture. It causes their achievement of learning Thai language as the second language, which make the student get involve with Thai people and easily get jobs in Thailand. In additional, the exchange students have an important role to the cultural exchange, which are counted as a route to stably develop the relationship between the Kingdom of Thailand and the People's Republic of China.

Keywords : Learning, Thai Culture, Chinese Exchange Students

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยได้รับความนิยมมากในสาธารณรัฐประชาชนจีนและมีมหาวิทยาลัยจำนวนมากที่เปิดสอนภาษาไทยในแต่ละมณฑลของสาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น มหาวิทยาลัยของมณฑลยูนนาน มหาวิทยาลัยของมณฑลกว่างซี และมหาวิทยาลัยของมณฑลเสฉวน ในขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยที่สอนวิชาภาษาไทยส่วนมากได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของประเทศไทย เพื่อส่งนักศึกษาจีนมาแลกเปลี่ยนเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยที่ประเทศไทย และมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาภาษาไทยในแต่ละมณฑลส่วนมากได้เปิดโครงการ 3+1 หรือ 2+2 เพื่อให้นักศึกษาจีนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยที่ประเทศไทย 1-2 ปี ทั้งนี้เป็นการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยที่ประเทศไทยจะทำให้ให้นักศึกษามีบรรยากาศที่ดี มีประโยชน์ช่วยให้นักศึกษาจีนเรียนรู้และเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย ดังนั้น จึงมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนจำนวนมากไปเรียนภาษาไทยที่ประเทศไทยตามโครงการต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2551 มีนักศึกษาจีนจำนวน 7,900 คน เรียนที่ประเทศไทย (SOHU. 2016 : ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคตะวันออกของประเทศไทย มีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ลงนามสัญญาความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนในการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ดังที่ ZHENG CUIXIANG (2557: 97) ได้กล่าวว่า มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือในด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้กับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันได้สาน

สัมพันธ์อันดีกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนกว่า 40 แห่ง ในแต่ละปีมีการสอน แลกเปลี่ยนวิชาการและค้นคว้าวิจัยร่วมกัน ทั้งยังได้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างกัน ซึ่งในปัจจุบันมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนไปศึกษาที่สาธารณรัฐประชาชนจีนประมาณ 300 คนต่อปี เพื่อเสริมทักษะภาษาและเรียนรู้วิถีชีวิต พร้อมทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาศึกษาที่ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ประมาณ 400 คน เป็นเวลา 1-2 ปี นับเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาใน สาธารณรัฐประชาชนจีนมากที่สุด

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ สื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองมาตั้งแต่ พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 9 ปี ผลิตบัณฑิตชาวจีน จำนวน 345 คน โดยบัณฑิตชาวจีนเหล่านั้นทำงานทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังที่ Tang Yihong (2557 : 127-131) ได้วิจัยเรื่องวิถีชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทย : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า บัณฑิตชาวจีนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะดำรงชีวิต อยู่ในสังคมไทยต่อ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีนโยบายกีดกันชาวต่างชาติ จึงทำให้มีโอกาสที่ดีใน การหางานทำได้ง่าย และต้องการใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและภาษาจีนเพื่อดำรงชีวิต นอกจากนี้ยังพบว่าบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทยมีคุณธรรมที่น่ายกย่องคือ มีความอดทนสามารถ ปรับตัวเข้ากับสังคมไทย และรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิต ทำให้ชีวิตได้อย่างมีความสุข บัณฑิตจีนมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย มีบทบาทในการนำ เทคโนโลยีจากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย ในด้านเศรษฐกิจ บัณฑิตชาวจีนช่วย ส่งเสริมการค้าขายสินค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยทำหน้าที่เป็นผู้ ขนส่งสินค้าออกต่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยได้ผลกำไรจากการค้าขายมากขึ้น และเศรษฐกิจไทยได้ ขยายตัวมากขึ้น จากการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ สื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ หลักสูตรได้เปิดรายวิชาด้านวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนอย่าง หลากหลาย เช่น วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทย-จีน ภาษาไทยกับวัฒนธรรม สัมมนาการใช้ภาษาและวัฒนธรรมไทย สำนวนไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ภาษาและ วัฒนธรรมในบทเพลงไทย รายวิชาเหล่านี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนได้เรียนรู้ วัฒนธรรมไทย ควบคู่กับการเรียนการสอนภาษาไทย ช่วยให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจ ภาษาไทยจนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต โดยมีเนื้อหาวิชาด้านวัฒนธรรมไทยเป็นสำคัญใน การเรียนการสอนภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างชาติ

ดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาการเรียนรู้อวัฒนธรรมไทยจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ เพื่อสำรวจความคิดเห็นการเรียนรู้อวัฒนธรรมไทยจากหลักสูตรศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนใน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับการเรียนการสอนภาษาและ วัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาต่างชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็นการเรียนรู้อัตนธรรมไทยจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย การจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย และการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน
2. ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เลือกวิชาด้านวัฒนธรรมไทยที่เปิดสอนให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน จำนวน 12 วิชา
3. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิชาด้านวัฒนธรรมไทยที่เปิดสอนให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน จำนวน 12 วิชา และสร้างเครื่องมือวิจัยด้วยการตั้งคำถามสัมภาษณ์นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
4. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
5. วิเคราะห์ข้อมูลด้านการเรียนรู้อัตนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
6. สำรวจความคิดเห็นการเรียนรู้อัตนธรรมไทยจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
7. นำเสนอการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเรียนรู้อัตนธรรมไทยในรายวิชาในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จึงมีประโยชน์ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนนำความรู้วัฒนธรรมไทยไปใช้ในด้านชีวิตการเรียน ชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตร่วมกับคนไทย การทำงานทำในประเทศไทย จนกระทั่งพัฒนาความสัมพันธ์ไทย – จีน มีผลการวิจัยดังนี้

1. นำการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านชีวิตการเรียน

1.1.1 ประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย รายวิชาวัฒนธรรมไทยในหลักสูตรที่เหมาะสม ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนได้ความรู้วัฒนธรรมไทย และสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยให้ดีขึ้น ดังที่ Tao Min (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

หลังจากเรียนรายวิชาวัฒนธรรมไทยที่จัดสอนให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีประโยชน์ให้เราเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยได้มากขึ้น ยังสามารถฝึกทักษะการฟัง การเขียน การพูดอย่างดี และบางวิชาต้องการปฏิบัติและทำแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เราได้ฝึกใช้ภาษาไทยและสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการปฏิบัติ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า รายวิชาวัฒนธรรมไทยที่เหมาะสมจะมีเนื้อหาความรู้ที่นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน ได้ความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น และยังพัฒนาความสามารถด้านการเขียน การพูด และการฟังให้ดีขึ้น และสามารถทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสมขึ้น

รายวิชาวัฒนธรรมไทยที่จัดสอนให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน มีเนื้อหาความรู้ และมีประโยชน์กระตุ้นให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสนใจในการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยได้มากขึ้น ซึ่งได้สอดคล้องกับ Teng Chunbo (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ได้กล่าวว่า

วิชาวัฒนธรรมไทยหลายวิชาน่าสนใจมาก มีกิจกรรมหลากหลายให้เราได้ชมเรียนรู้ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เช่น วิชาการใช้ภาษาไทยเพื่อการแสดง อาจารย์มีกระบวนการสอนด้วยให้นักศึกษาเข้าร่วมพิธีไหว้ครู การแสดงโขนและเรียนรู้มวยไทย เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดทำให้พวกเราได้เข้าใจวัฒนธรรมไทยอย่างลึกซึ้งขึ้น นอกจากนี้ วิชาอาหารและขนมไทย ก็เป็นวิชาที่ผมสนใจมาก เพราะวิชานี้ทฤษฎีก็กับการปฏิบัติผสมกันในการเรียนการสอน ได้ฝึกเทคนิคการดำรงชีวิตในเรียนและฝึกปฏิบัติความรู้การทำอาหารและขนมไทย วิธีการสอนดังกล่าวช่วยดึงดูดความสนใจให้นักศึกษาสนใจเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วย ทำให้วิชานี้ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ส่งเสริมความสนใจการเรียนรู้ภาษาไทยของพวกเรา

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า รายวิชาวัฒนธรรมไทยในหลักสูตรที่เปิดสอนให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน เป็นวิชาที่น่าสนใจ เนื่องจากมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนนำความรู้ไปใช้และปฏิบัติได้ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยได้อย่างดี หลังจากเรียนรู้รายวิชาวัฒนธรรมไทย นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยได้มากขึ้น และเกิดความสนใจเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย ดังนั้น รายวิชาวัฒนธรรมไทยที่จัดสอนในหลักสูตรมีรายวิชาที่มีเนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน

1.1.2 ความสำเร็จในการเรียนสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด และการเขียน และเพิ่มเติมความรู้วัฒนธรรมไทยเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจคนไทย และประเทศไทยได้ดีขึ้น ดังที่ Huang Dongfen (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

ในการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยเราได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด และการเขียน และเพิ่มเติมความรู้วัฒนธรรมไทยด้วย และเนื่องจากวัฒนธรรมไทยเป็นเรื่องสำคัญของประเทศไทย ที่ได้พบเจอในชีวิตประจำวันในประเทศไทย การเรียนรู้วิชาวัฒนธรรมไทยทำให้เราเข้าใจคนไทยและประเทศไทยได้ดีขึ้น ในขณะเดียวกัน เวลาเรียนวัฒนธรรมไทยเราก็ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ด้วย ดังนั้นฉันคิดว่า ความรู้ของวิชาวัฒนธรรมไทยต่าง ๆ ที่จัดในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีประโยชน์ช่วยฉันได้สำเร็จการเรียนภาษาไทย

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยผ่านการฝึกทักษะภาษาไทยด้วยการฟัง การพูด และการเขียน ซึ่งมีประโยชน์ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยอย่างดีขึ้น รายวิชาวัฒนธรรมไทยยังเพิ่มเติมความรู้วัฒนธรรมไทยเป็นอย่างดีด้วย ทำให้นักศึกษาจีนเข้าใจคนไทยและประเทศไทยได้ดีขึ้น นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีความรู้วัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐาน จะได้เข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยง่ายขึ้น ทำให้การเรียนรู้อาษาไทยข้ามวัฒนธรรม และการสื่อสารกับคนไทยได้ดีขึ้น ดังที่ Tao Min (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

การเรียนรู้รายวิชาวัฒนธรรมไทยในหลักสูตรมีประโยชน์ช่วยผมได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพราะว่า มีความรู้วัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐาน จะได้เข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยได้ง่ายขึ้น ทำให้การเรียนภาษาไทยข้ามวัฒนธรรมได้ สื่อสารกับคนไทยได้ดีขึ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า รายวิชาวัฒนธรรมไทยที่จัดสอน ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมของคนไทยอย่างมาก การที่นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีความรู้วัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐานดีขึ้น จะได้เข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยง่ายขึ้น จึงมีประโยชน์ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้การเรียนภาษาไทยข้ามวัฒนธรรมดีขึ้น จนกระทั่งให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนการสื่อสารกับคนไทยอย่างเหมาะสม ดังนั้น การเรียนรู้รายวิชาวัฒนธรรมไทยที่จัดสอนในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีประโยชน์ช่วยนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนได้สำเร็จในการเรียนรู้สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

1.1.3 การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วยตนเอง การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาไทย จะได้เข้าใจและการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสม และวัฒนธรรมไทยมีประเภทหลากหลายที่นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสนใจและต้องเรียนรู้ ดังนั้น การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วยตนเองเป็นวิธีหนึ่งที่ได้ความรู้วัฒนธรรมไทย และนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสามารถใช้วิธีการเรียนที่ตนเองชอบมาเรียนรู้ ดังที่ Teng Chunbo (16 พฤศจิกายน 2559 :

สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

ในการเรียนรู้รายวิชาวัฒนธรรมไทยในหลักสูตรทำให้ผมเกิดความสนใจในการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย และอยากมีความรู้วัฒนธรรมไทยมากขึ้น แต่วัฒนธรรมไทยเป็นวัฒนธรรมที่มีหลากหลายและเจริญมาก ไม่สามารถเรียนให้หมดในหลักสูตร ดังนั้น ผมจึงเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วยตนเองโดยอ่านหนังสือที่ห้องสมุด ค้นหาอินเทอร์เน็ต และเรียนร้องเพลงไทย ผมคิดว่า ผมเรียนวิชาเอกภาษาไทยที่ประเทศไทย และในฐานะที่เป็นนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายด้วย ซึ่งจะได้เข้าใจและการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสม ส่วนเป้าหมายของผมที่เรียนภาษาไทย ก็คืออยากเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศไทยที่เป็นประเทศนับถือศาสนาพุทธ

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า รายวิชาวัฒนธรรมไทยในหลักสูตรเป็นรายวิชาที่น่าสนใจทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเกิดความสนใจในการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยมากขึ้น แต่เนื่องจากวัฒนธรรมไทยมีประเภทหลากหลาย ไม่สามารถเรียนรู้ทั้งหมดในหลักสูตร จึงมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วยตนเอง โดยใช้วิธีอ่านหนังสือที่ห้องสมุด ค้นหาทางอินเทอร์เน็ต และเรียนร้องเพลงไทย ซึ่งเป็นวิธีที่ตนเองชอบและได้ความรู้วัฒนธรรมไทยอย่างดี ดังนั้น การจัดรายวิชาวัฒนธรรมไทยที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเกิดทัศนคติการเรียนวัฒนธรรมไทยในชีวิตประจำวัน

1.2 ด้านชีวิตประจำวัน

เพื่อให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยอย่างดีขึ้น ผ่านการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยตามหลักสูตร และสามารถนำความรู้ที่เรียนในวิชาวัฒนธรรมไทยประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ดังที่ Teng Chunbo (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

ผมคิดว่า ความรู้ที่เรียนในวิชาวัฒนธรรมไทยสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง เช่น ความรู้การทำอาหารและขนมไทยที่เรียนในวิชาอาหารและขนมไทย ผมได้นำความรู้มาใช้ทำอาหารรับประทานเองในชีวิตประจำวัน และยังมีความรู้เรื่องการแสดงที่เรียนรู้ในวิชาการใช้ภาษาไทยเพื่อการแสดง เนื่องจากได้เรียนรู้ประเภทของการแสดง ทำให้พวกเราได้เข้าใจการแสดงๆ ในชีวิตประจำวันได้มากและลึกซึ้งขึ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาความรู้ที่จัดสอนในรายวิชาวัฒนธรรมไทยเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย และเป็นความรู้เกี่ยวกับชีวิตที่แท้จริงของคนไทย สามารถให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจคนไทยและสังคมไทยอย่างดี ผ่านวิธีการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาวัฒนธรรมไทย มุ่งให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนนำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนในวิชาวัฒนธรรมไทยประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.3 ด้านการใช้ชีวิตร่วมกับคนไทย

ความรู้วัฒนธรรมไทยทำให้นักศึกษาจีนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนไทยได้

และไม่เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร แม้จะมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน ดังที่ Huang Dongfen (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

เรียนรู้วัฒนธรรมไทยและมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยแล้ว มีประโยชน์ทำให้เราใช้ชีวิตร่วมกับคนไทย เพราะเราสามารถสื่อสารได้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ และไม่ทำให้เข้าใจผิดกับคนไทยในการสื่อสาร

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งแตกต่างกับวัฒนธรรมไทย นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนจึงต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องเหมาะสม และความรู้วัฒนธรรมไทยในรายวิชาวัฒนธรรมไทยช่วยให้นักศึกษาจีนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนไทยได้ถูกต้องเหมาะสม และไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร แม้จะมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน ดังนั้น รายวิชาวัฒนธรรมไทยในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เป็นรายวิชาที่เหมาะสมความต้องการของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน

1.4 ด้านการหางานทำที่ประเทศไทย

การเรียนรู้วิชาวัฒนธรรมไทย สามารถพัฒนาพื้นฐานความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยของนักศึกษาจีน ดังที่ Zhang Yifan (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) ที่เป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

ในการเรียนรู้วิชาวัฒนธรรมไทย ทำให้พื้นฐานความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยของฉันพัฒนาดีขึ้น และได้ส่งเสริมความรู้การทำงานและทำงานในการเรียน ดังนั้น ฉันคิดว่า ความรู้ทางวัฒนธรรมไทยที่เรียนมีประโยชน์ช่วยเราหางานที่ประเทศไทยและทำงานที่ไทยได้ดีขึ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้วิชาวัฒนธรรมไทย ช่วยให้เราสามารถพัฒนาพื้นฐานความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีน ทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสื่อสารกับคนไทยได้ดี และถูกต้องเหมาะสม ทำให้มีความสามารถทำงานกับคนไทย ดังนั้น รายวิชาวัฒนธรรมไทยในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีประโยชน์ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนหางานทำในประเทศไทยได้

1.5 ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย - จีน

นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยเปรียบเสมือนเป็นสะพานที่เชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศจีน สามารถเผยแพร่วัฒนธรรมที่นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนรู้ให้ประชาชนทั้งสองประเทศ ดังที่ Teng Chunbo (16 พฤศจิกายน 2559 : สัมภาษณ์) นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้กล่าวว่า

ผมคิดว่า ความรู้ที่เรียนรู้ในวิชาวัฒนธรรมไทยต่าง ๆ ที่จัดในสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองมีประโยชน์พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนอย่างแน่นแฟ้น เพราะว่า นักศึกษาที่เรียนภาษาไทยเปรียบเสมือนเป็นสะพานที่เชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศจีน เพราะพวกเรามีความรู้ทั้งวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน เราสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมที่เรารู้ให้ประชาชนทั้งสองประเทศได้เข้าใจกันอย่างดีขึ้น จึงมีประโยชน์พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนอย่างแน่นแฟ้น

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยเปรียบเสมือนเป็นสะพานที่เชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศจีน นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนที่เรียนรู้วัฒนธรรมไทยจะทำหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมไทยที่ตนเองเข้าใจให้คนจีน และการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศในความจริงเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ดังนั้น นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนจึงทำให้ประชาชนจีนเข้าใจคนไทยและสังคมไทยเป็นอย่างดี นอกจากนี้ นักศึกษาจีนเป็นประชาชนจีนที่มีความรู้วัฒนธรรมไทยสามารถแลกเปลี่ยนเผยแพร่วัฒนธรรมจีนให้ประชาชนไทยรู้จักได้ ในสภาวะการณ์นี้ ประชาชนทั้งสองประเทศเข้าใจกันดีแล้ว จะมีความสัมพันธ์สนิทสนมมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ ฯลฯ เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้น นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนที่เข้าใจวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างดี และมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สามารถปูพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

ผลของการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติพบว่า นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสามารถนำการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยไปใช้ประโยชน์ด้านการใช้ชีวิตร่วมกับคนไทยและด้านการหางานทำในประเทศไทย จากการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนเข้าใจความคิด ความเชื่อ ประเพณี มารยาท วัฒนธรรม และสังคมไทยอย่างดีขึ้น ซึ่งนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนสามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนไทยได้และทำงานที่ประเทศไทยได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับคำกล่าวของยี่งยง เรื่องทอง (2542 : 29) ที่ว่า เนื่องจากวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน ความเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตของบุคคล วัฒนธรรมยังมีความสำคัญต่อการศึกษา การศึกษา คือ กระบวนการที่สังคมได้จัดขึ้นเพื่อให้สมาชิกในสังคมได้รับการเรียนรู้ การฝึกอบรม เน้นการเตรียมสมาชิกมีความเตรียม มีอุดมการณ์ มีประสิทธิภาพและมีคุณธรรม ในสังคมแต่ละสังคมจะจัดการศึกษาอย่างไร เป็นไปตามระบบไหน จะต้องคำนึงถึง “วัฒนธรรม” ดังนั้นวัฒนธรรมจึงเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งในการกำหนดการศึกษา โดยเฉพาะการถ่ายทอดวัฒนธรรม วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพและต่อความเป็นชาติ โดยการประกอบอาชีพจะได้รับการยกย่องเพราะเป็นอาชีพที่สุจริต ไม่ผิดศีลธรรมวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งยังมีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของคนในสังคมที่ปฏิบัติไปตามวัฒนธรรมนั้น การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมในสถาบันศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมนั้น ๆ ดังนั้น การเรียนรู้ความรู้ในรายวิชาวัฒนธรรมไทยตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ สามารถทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้วัฒนธรรมไทยไปใช้ประโยชน์ด้านการใช้ชีวิต การติดต่อหรือดำรงชีวิตร่วมกับคนไทย และการประกอบอาชีพหรือหางานที่ประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผลการวิจัยเรื่องการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยทำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวจีนได้เข้าใจวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อและสังคมของคนไทย สอดคล้องกับงานวิจัย Tang Yihong (2557) เรื่อง วิถีชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทย: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า บัณฑิตชาวจีนจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยต่อ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีนโยบายกีดกัน

ชาวต่างชาติ จึงทำให้มีโอกาสที่ดีในการหางานทำได้ง่าย และต้องการใช้ความรู้เพื่อดำรงชีวิต มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยและภาษาจีน นอกจากนี้ บัณฑิตชาวจีนในสังคมไทยมีคุณธรรมที่น่ายกย่อง คือ มีความอดทนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทย และรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิต ทำให้ชีวิตได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ บัณฑิตจีนมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย การนำเทคโนโลยีจากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย การมีส่วนสนับสนุนในด้านเศรษฐกิจ ช่วยส่งเสริมการค้าขายสินค้าระหว่างประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยได้ผลกำไรจากการค้าขายเศรษฐกิจไทยได้ขยายตัวมากขึ้น ในด้านสังคมและวัฒนธรรม บัณฑิตชาวจีนมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนให้แน่นแฟ้นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาจีนที่ศึกษาภาษาไทยในมหาวิทยาลัยของประเทศจีน
2. ควรวิจัยเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาจีนกับนักศึกษาประเทศอื่น ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ยิ่งยง เรื่องทอง. (2542) **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย**. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ 6 รอบ. อุดรราชธานี : สถาบันราชภัฏอุดรราชธานี.
- Huang Dongfen เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Fan Chunxia เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559.
- Tang Yihong. (2557) **วิถีชีวิตของบัณฑิตชาวจีนในสังคมไทย : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- Tao Min เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Fan Chunxia เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559.
- Teng Chunbo เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Fan Chunxia เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559.
- Zhang Yifan เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Fan Chunxia เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559.
- Zheng Cuixiang. (2557) **มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ : ประวัติศาสตร์บอกเล่า การก่อตั้งและบทบาทด้านความสัมพันธ์ไทย-จีน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- Sohu. (2016) **泰国留学前景**. [online] Available : <http://www.sohu.com> (1 January 2016)